

© Рада Європи/Європейський суд з прав людини, 2012. Цей переклад було замовлено за підтримки Цільового фонду «Права людини» Ради Європи (www.coe.int/humanrightstrustfund). Він не є зобов'язальним для Суду. Для отримання додаткової інформації див. повне посилання на авторське право в кінці цього документу.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

Інформаційний бюлетень практики Суду № 93

Січень 2007

Sisojeva та інші проти Латвії - 60654/00

Рішення від 15.01.2007 [ВП]

Стаття 37

Стаття 37-1-с

Подальший розгляд невинуватених

Відсутність реакції з боку заявників на пропозицію уряду легалізувати їхній імміграційний статус: *вилучення з реєстру в частині скарги за статтею 8*

Стаття 8

Стаття 8-1

Повага до сімейного життя

Повага до приватного життя

Стверджувана неможливість членів сім'ї легалізувати свій імміграційний статус: *вилучення з реєстру*

Стаття 34

Перешкоди у здійсненні права на подачу індивідуальної заяви

Допит в поліції, який торкнувся питання подачі заяви до Суду після того, як заявниця дала інтерв'ю на російському телебаченні: *немає порушення*

Факти: пан та пані Сисоеви оселилися в Латвії в кінці 1960-х років як радянські громадяни; там народилися і їхні діти. Однак після розпаду Радянського Союзу і поновлення незалежності Латвії в 1991 році вони стали особами без громадянства. Хоча згодом їм був наданий статус постійних мешканців Латвії, він був скасований районним судом у 1996 році з причини стверджуваного порушення імміграційних правил. За апеляцією заявників рішення районного суду було скасовано. Подальше рішення районного суду про те, що пані Сисоева мала право відповідно до угоди між Латвією та Росією про домовленості щодо відставних військовослужбовців та їхніх сімей подати заяву про отримання паспорта «постійно проживаючого негромадянина», і що її чоловік та їхня дочка мали право отримати постійний дозвіл на проживання, було скасоване у вересні 1999 року Верховним судом на тій підставі, що заявники грубо порушили латвійське імміграційне законодавство шляхом негласного отримання подвійних паспортів, реєстрації місця проживання в двох різних країнах та надання органам влади неправдивої інформації. Окружний суд, до якого справу було направлено для повторного розгляду, відхилив позови заявників, а його рішення було залишене в силі Верховним судом у квітні 2000 року. Імміграційні органи нагадали заявникам, що ті повинні були залишити Латвію. У листопаді 2003 року імміграційні органи написали заявникам листа з роз'ясненням процедури, яку пані Сисоева повинна була пройти, якщо вона хотіла легалізувати своє проживання в Латвії та отримати документ, що посвідчує особу без громадянства, після чого її дочка та чоловік могли отримати дозвіл на проживання. Жоден із заявників не виконав цих вказівок. Тоді латвійський уряд повідомив Суд, на розгляді якого в той час перебувала справа, що пан Сисоев та їхня дочка могли отримати дозвіл на проживання, - спочатку на п'ять років, а потім на невизначений термін. У грудні 2005 року імміграційні органи ще раз нагадали заявникам, що вони мали можливість легалізувати своє проживання, але відповіді не отримали. Заявники стверджували, що тим часом пані Сисоеву викликали до окружної штаб-квартири поліції безпеки та допитали про її заяву до Суду та про інтерв'ю, яке вона дала російському телеканалу. Заявники продовжують проживати в Латвії без дійсних дозволів на проживання.

Право: Стаття 8 - Суд визнав, що якщо не з моменту вилучення в травні 1996 року своїх імен з реєстру мешканців, то щонайпізніше з моменту остаточного відхилення в квітні 2000 року своєї касації до Верховного суду, заявники пережили в Латвії період незахищеності та правової невизначеності, який тривав до листопада 2003 року. Тим не менш, вони були винні в отриманні подвійних паспортів та реєстрації місця проживання в Росії та Латвії, не повідомивши про це латвійські власті, хоча вони безсумнівно знали, що їхня поведінка була незаконною. Тому проблеми, з якими заявники зіткнулись після скасування їхніх початкових дозволів на проживання, були в значній мірі обумовлені їхніми власними діями. Першу конкретну пропозицію, спрямовану на легалізацію проживання заявників, було зроблено в листопаді 2003 року, а відтак вони не могли стверджувати про існування невизначеності після цієї дати. Крім того, незважаючи на те, що пан Сисоев протягом значного періоду проживав у Латвії незаконно, він працював і продовжує працювати за договором найму, а його дочка змогла отримати вищу освіту та відповідний диплом. Заявники не стикалися з будь-якою реальною і

безпосередньою загрозою депортації. Незважаючи на неодноразові нагадування з боку імміграційних органів, вони не діяли за їхніми рекомендаціями і не зробили жодних спроб увійти з ними в контакт, аби спробувати знайти рішення будь-яких труднощів, з якими вони могли стикнутись в отриманні необхідних документів. Жодних ознак того, що латвійський уряд діяв недобросовісно, не було. Насамкінець, Суд зазначив, що варіанти, запропоновані латвійськими органами влади для легалізації становища заявників, були належними та достатніми для усунення їхньої скарги про порушення статті 8 Конвенції. Відтак, питання, що призвели до виникнення скарги, могли вважатись «вирішеними».

Висновок: вилучення з реєстру (шістнадцять голосів проти одного).

Стаття 34 – для ефективного функціонування системи подачі індивідуальної заяви було вкрай важливим, щоб заявники або потенційні заявники мали змогу вільно контактувати з Судом, не піддаючись будь-якій формі тиску з боку органів влади стосовно відкликання або зміни своїх скарг. Слово «тиск» слід було тлумачити як таке, що включає не тільки прямий примус або обурливі дії, направлені на залякування заявників, але й інші неналежні непрямі дії або вчинки, спрямовані на переконання або відмовляння їх від користування засобом правового захисту за Конвенцією. Пані Сисоєва могла розумно очікувати, що поліція або органи прокуратури виявлять інтерес до її звинувачень імміграційних органів в корупції, які вона зробила на російському телебаченні, в той час як допит був проведений у відповідності з законодавством Латвійської Республіки, яке дозволяло поліції безпеки розслідувати корупційні злочини. Таким чином, Суд погодився з поясненням уряду про те, що основна увага на допиті була зосереджена на звинуваченні у корупції, а не на розгляді справи в Суді. Тим не менш, допитавши пані Сисоєву про причини її подачі заяви до Суду, офіцер поліції в значній мірі вийшов за рамки слідчої необхідності. У цьому зв'язку Суд повторив, що навіть якщо уряд має підстави вважати, що в тому чи іншому випадку порушується право на подачу індивідуальної скарги, з його сторони буде правильним попередити про це Суд та повідомити його про свої побоювання. Тим не менш, з урахуванням усіх обставин - у тому числі і другорядного характеру допиту, ввічливої форми, в якій він був проведений, та відсутності будь-яких спроб примусити пані Сисоєву давати свідчення або назвати імена чиновників, яких вона звинувачувала в корупції, - достатніх доказів того, що її допит слід було розглядати як одну з форм «тиску», «залякування» або «утиску», які могли б спонукати заявників відкликати або змінити свою заяву або не дати їм будь-яким іншим способом скористатись своїм правом на подачу індивідуальної заяви, не було.

Висновок: немає порушення (одноголосно).

Для отримання додаткової інформації, див. прес-реліз № 32.

© Рада Європи/Європейський суд з прав людини
Це коротке викладення рішення, зроблене Секретаріатом, не є
зобов'язальним для Суду.

Натисніть тут для доступу до Інформаційних бюлетенів з практики Суду:
[Case-Law Information Notes](#)

© Рада Європи/Європейський суд з прав людини, 2012.

Офіційними мовами Європейського суду з прав людини є англійська та французька мови. Цей переклад було замовлено за підтримки Цільового фонду «Права людини» Ради Європи (www.coe.int/humanrightstrustfund). Він не є зобов'язальним для Суду; також Суд не несе жодної відповідальності за його якість. Його можна завантажити з бази рішень Європейського суду з прав людини HUDOC (<http://hudoc.echr.coe.int>) або з будь-яких інших баз даних, в яких Суд його також розмістив. Його можна відтворювати в некомерційних цілях за умови, що будуть зазначені повна назва справи та посилання на авторське право і Цільовий фонд «Права людини». Для використання будь-якої частини цього перекладу в комерційних цілях слід звертатися за наступною адресою: publishing@echr.coe.int.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012.

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012.

Les langues officielles de la Cour européenne des droits de l'homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou de toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que de la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante : publishing@echr.coe.int